

Asia: VN/24348/2020

Selvitys tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla; työryhmän väliraportti

Lausunnonantajan lausunto

Ehdotukset poliittisiksi linjauksiksi, kommentit:

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungin lausuntoa työryhmän väliraportista tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla.

Vantaan kaupunki esittää lausunnossa näkemyksensä erityisesti seuraavista seikoista:

1. Ehdotukset poliittisiksi linjauksiksi

Liikenne- ja viestintäministeriö on selvityksessään listannut yhteensä 35 ehdotusta poliittisiksi linjauksiksi. Selvityksen mukaan loppuraportin poliittiset linjausehdotukset aikataulutetaan ja vaikutusarviointeja täsmennetään lausuntopalautteen johdosta.

Vantaan kaupungin mukaan poliittisia linjauksia koskeva ehdotuslistaus vaikuttaa kattavalta.

Vantaan kaupunki katsoo, että erityisesti poliittista linjausehdotusta 27. on pidettävä perusteltuna ja tarpeellisena. Kyseisen ehdotuksen mukaan Suomen 15 suurimman kunnan tietoturvan ja tietosuojan taso terveydenhuollossa, energiahuollossa ja vesihuollossa selvitetään.

Vantaan kaupunki pitää hyvänä myös poliittista linjausehdotusta 22., jonka mukaan Valtorin on vuoden 2021 loppuun mennessä varmistettava, että tietosuoja koskevat vaikutusarviot on yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisesti tehty siltä osin, kun käsittely todennäköisesti aiheuttaa korkean riskin ihmisten oikeuksille ja vapauksille.

Lisäksi Vantaan kaupunki pitää erityisen tarpeellisena poliittista linjausehdotusta 35., jonka mukaan yksityishenkilöille ja organisaatioiden edustajille kehitetään mobiilipäätelaitteeseen asennettava sovellus, jonka kautta on mahdollista saada kohdennetusti ajankohtaista tietoa tietoturvahkista ja -loukkauksista ja tietoturvasuorituksista koskevista ohjeista sekä ilmoittaa tietoturvahkista ja -loukkauksista Kyberturvallisuuskeskukselle, kriittisen toimialan valvovalle viranomaiselle ja/tai poliisille. Lisäksi kyseisen poliittisen linjausehdotuksen mukaan sovelluksesta voisi ilmoittaa henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta Tietosuojaohjeiden toimistolle. Poliittisen linjausehdotuksen mukaan palvelu, mukaan lukien sovellus ja palveluun liittyvät järjestelmät, toteutetaan turvallisen ohjelmistokehityksen sekä hyvän tietoturvan ja -suojan periaatteita noudattaen.

2. Nykytilan arviointi

Selvityksessä on tarkasteltu muun muassa lainsäädännössä asettuja tietoturvaa ja tietosuoja koskevia vaatimuksia. Selvityksen mukaan tarkastelun perusteella toimialojen välillä on merkittäviä eroavaisuuksia sen suhteen, kuinka tarkkoja tietoturva- ja tietosuoja vaatimuksia on säädetty suoraan laissa.

Selvityksessä on kiinnitetty huomiota muun muassa julkisiin hankintoihin liittyvään tietoturva- ja tietosuojaosaamiseen. Esimerkiksi järjestelmähankintoja tehtäessä tietoturva ja tietosuoja tulisi selvityksen mukaan ottaa huomioon jo hankintaprosessin alussa, sillä näin voidaan parhaiten varmistua siitä, että tietosuoja- ja tietoturva vaatimukset ovat sisäänrakennettuna erilaisiin prosesseihin ja järjestelmiin. Kilpailutushankintaprosesseissa tulisikin kiinnittää aktiivisemmin huomiota esimerkiksi eri toimijoiden tarjoamien palvelujen ja järjestelmien sertifiointin tasoon. Selvityksen mukaan työryhmä katsoi, että tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvää hankintaosaamista olisi mahdollista kehittää esimerkiksi julkishallinnolle tukitoimintoja tarjoavan Hansel Oy:n kautta.

Vantaan kaupunki katsoo, että erityisesti julkisiin hankintoihin liittyvää tehostetumpaa tietoturva- ja tietosuojaosaamista sekä näiden vahvistamista olisi pidettävä hyvänä kehityssuuntana. Vantaan kaupungin mukaan on kuitenkin myös huomioitava, ettei sääntelyn liiallisen tiukkuuden tulisi aiheuttaa hankintaprosessin liiallista vaikeutumista. Vantaan kaupungin mukaan lisääntyvä tietoturvan osaamisen vahvistaminen lisää organisaatioiden kustannuksia, joten se tulisi huomioida esim. määrärahojen kohdentamisella valtion budjetista.

Väliraportin muut osat, kommentit:

-

Salminen Anne
Vantaan kaupunki/Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala